

78 . Capidava | Comuna: Topalu | Județ: Constanța | Punct: Cetate | Anul: 2022**Anul:** 2022**Cod RAN:** 63063.10**Perioade:** Antichitate**Epoci:** Epoca romană târzie, Epoca romano-bizantină**Tipuri sit:** locuire**Autori:** Claudia Urduzia, Zeno-Karl Pinter, Cătălin Dobrinescu, Beatrice Kelemen, Vitalie Bodolică**Instituții:** Muzeul Național Brukenthal, Sibiu, Universitatea "Lucian Blaga", Sibiu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța**Nr. autorizație:** 75**Data autorizației:** 2022-03-17**Raport de cercetare arheologică de la Topalu, jud. Constanța [Capidava] Punct: Cetate, Sector X extra muros****Raport**

Campania 2022 din sectorul X extramuran al cetății Capidava a continuat cercetarea sistematică a necropolei medievale aflate la est de cetate, mai precis a limitei sale estice / sud-estice. Până în prezent au fost cercetate sistematic 51 morminte din această parte a necropolei: 5 în campania 2010, 4 în campania 2013, 9 în campania 2014, 6 în campania 2016, 6 în campania 2017, 4 în campania 2018, 5 în campania 2019 și 12 în campania 2021. Campania 2022 a continuat cercetarea secțiunilor S VII și S VIII, deschise la nord și respectiv vest de S VI cu martor de 1 m între ele, dar și a secțiunii S IX, deschisă la V de S VIII, păstrând martor de 1 m între ele. Cercetarea a dus la descoperirea a 5 morminte de înhumatie, toate orientate V-E, din care 3 aparținând unor adulți. Complexele sus-menționate se prezintă astfel:

M 56 – Mormânt de copil, aflat în secțiunea S VIII, cu groapă care nu poate fi deosebită de stratul zonei. Umplutură de pământ cenușiu amestecat cu galben. Scheletul a fost așezat în decubit dorsal, orientat E-V, cu un braț pe bazin și unul pe piept spre gât. Oasele de la genunchi în jos au fost deranjate la descoperire. Are toți dinții erupți. Adâncime la conturare: -0,90 m. Adâncime finală totală: -1,12 m.

M 57 – Mormânt adult, aflat în secțiunea S IX, cu groapă aprox. dreptunghiulară, săpată în stratul zonei. Umplutură de pământ cenușiu amestecat cu galben. Scheletul a fost așezat în decubit dorsal, orientat E-V. Oasele de la gât la bazin au fost deranjate. Pe bazin a fost așezată o piatră. Adâncime la conturare: -0,90 m. Adâncime finală totală: -1,00 m.

M 58 – Mormânt de adult, aflat în aflat în caroul 1 de la S al secțiunii S IX, cu groapă ce nu poate fi distinsă de stratul din zonă, dar care a fost marcată lateral de două pietre. Umplutură de pământ galben, fin, afânat, cu rar pigment carbune. Scheletul a fost așezat în decubit dorsal, orientat E-V și deranjat ulterior de la cap în jos. Din inventarul mormântului au fost recuperați 4 cercei tip ciorchine din bronz. Adâncime la conturare: -1,04 m. Adâncime finală totală: -1,20 m.

M 59 – Mormânt de adult, surprins lângă profilul de N al secțiunii S IX, cu groapă dreptunghiulară cu pereți verticali. Pentru a fi surprins în întregime a fost desființat profilul dintre S VIII și S IX și s-a casetat zona o jumătate de metru spre N. Umplutură de pământ afânat, cenușiu, cu pietricele. Scheletul a fost așezat în decubit dorsal, orientat E-V, cu brațele pe bazin. Din inventarul bogat al mormântului au fost recuperați: 8 cercei tip ciorchine din bronz din zona urechilor, 2 inele de pe falange din care unul cu vultur, mărgelile din sticlă, din zona gâtului, ce înșirate formează un șirag de 2,10 m (estimate 400 mărgelile) și două mărgelile mari ovale, de asemenea din sticlă, fără perforație, din care una fragmentară găsită în zona gâtului și una întreagă din zona bazinului. Adâncime la conturare: -1,00 m. Adâncime finală totală: -1,25 m.

Inventarul mormintelor descoperite pe această terasă în campaniile anterioare (inel cu pentagramă, cercel-verigă, cercei semilunulari, butoni-pandantivi, brățară, verigi, toate din bronz și un pandantiv globular

de sticlă, cercei cu montură biconică pe verigă) au dus la datarea mormintelor în secolul al X-lea – începutul secolului XI p.Chr.[1] Mormintele descoperite în campania 2022, alături de inventarul lor – mărgelă, cercei și inele de bronz (cu paralele în sud-estul Europei, în special din secolul al X-lea p.Chr.[2]), indică apartenența la același orizont de înmormântare.

Desene realizate în 2022: Planurile secțiunilor S VII, S VIII, S IX în actualul stadiu al cercetării, cu figurarea mormintelor M 55 – M 59.

Fotografii realizate în 2022: Fotografii digitale generale ale tuturor suprafețelor aflate în lucru și fotografii generale și detaliate ale fiecărui mormânt, precum și fotografii ale materialului special rezultat în urma campaniei.

Materialul arheologic din anul 2022: Marea majoritate a materialului arheologic recuperat constă în oase umane și de animale. Oasele umane au fost descoperite în mare parte în conexiune anatomică, în morminte, dar avem de asemenea și oase ce nu se prezintă în conexiunea anatomică, ca în cea mai mare parte a mormintelor M 57 și M 58. Cele de animale au fost descoperite separat, în stratul de cultură din zonă sau în umplutura mormintelor. Ambele categorii au fost trimise pentru analize la Centrul de Biologie Moleculară din cadrul Institutului de Cercetare în Bio-Nano-Științe al Universității "Babes-Bolyai" din Cluj-Napoca. Inventarul mormintelor se află în curs de restaurare. Din stratul de cultură au fost recuperate de asemenea mai multe materiale ceramice, care se află în depozitul șantierului. Cronologic, materialul recuperat din complexe poate fi atribuit secolelor X – XI p.Chr. (cel aflat în situ), dar și perioadei anterioare (în mare parte în poziție secundară și asociat cu primul).

Note

- PINTER, Z.K., DOBRINESCU, C.I., DRAGOTĂ, A., KELEMEN, B., Cercetări preliminare în necropola medievală de la Capidava (com. Topalu, jud. Constanța), Pontica XLIV (2011), pp. 387-400.
- RADICEVIĆ, D., Archaeological sites from 10th -11th century in Čačak and the surrounding, Journal of the Serbian Archaeological Society 19 (2003), pp. 223-247.

Informații suplimentare online

[Raportul 6976 din cronica.cimec.ro](https://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserv Cimec.ro](#)
